

POREMEĆAJI U UČENJU Pregled razvoja definicija poremećaja u učenju Definicije poremećaja u učenju često su bile zbunjujuće, odražavajući nedostatak znanja o procesu učenja, faktorima koji s tim procesom interferiraju kao i pristranosti istraživača (Silver i Hagin, 1990). Pristup poremećajima u učenju mijenjao se s vremenom. Kronološki gledano, izdvajaju se tri perspektive: neurolozijska, psihologijska i edukacijska perspektiva. Neurološka identifikacija poremećaja u učenju ima svoje izvorište u ranom istraživanju afazije. Brocine i ostale neurološke studije krajem 19. stoljeća, bavile su se ispitivanjem odraslih s moždanim oštećenjima nastalim kao rezultat traume ili nekih bolesti, kao npr. encefalitisa. Početkom 20. stoljeća naglasak istraživanja stavljen je na djecu kod koje je primijećen poremećaj koji je uključivao simptome impulzivnosti, emocionalne labilnosti, hiperaktivnosti i poteškoća u učenju. Ovi su simptomi smatrani postencefalitičkim. Ovakav pristup dodatno je ojačan dokazima da se hiperaktivnost, uzak raspon pažnje, iritabilnost i problemi u učenju mogu primijetiti kod djece koja su se oporavila od traume glave i nekih drugih vrsta trauma (Silver i Hagin, 1990). U razdoblju nakon drugog svjetskog rata nastavlja se atribuiranje cerebralne ozljede djeci s problemima u učenju i ponašanju. Postojalo je dovoljno dokaza da su organski faktori uključeni u neke probleme ponašanja i učenja kod djece. Me utim, termin "oštećenje mozga" (engl. brain injury) počeo se pridavati svoj djeci s poremećajima u učenju i ponašanju, iako su rezultati kliničkih i neuroloških studija kod mnogih od te djece bili sasvim unutar normalnih okvira. Psihologijska perspektiva počinje dominirati kad je uvi ena nužnost modifikacije termina moždanog oštećenja. To je rezultiralo dvama trendovima: prvi je bio opisivanje "mekanih" neuroloških simptoma (engl. soft neurological signs), koji se odnose na neurološko-psihološku nezrelost, a drugi trend bio je koncept zastoja u razvoju. Navedena dva koncepta s vremenom dovode do restrikcije u upotrebi kvalifikacija poput moždanog oštećenja, tako da se javlja termin "djeteta s minimalnim moždanim oštećenjem". Kod većine djece s poteškoćama u učenju nije bilo čvrstog dokaza strukturalnog oštećenja središnjeg živčanog sustava. Da bi se opisala ta skupina djece u upotrebu se uvodi novi koncept: "minimalna cerebralna disfunkcija" (engl. minimal brain dysfunction). Radi se

3

o općem terminu koji se koristi za opis skupa povezanih kognitivnih i bihevioralnih poremećaja. Pretpostavka je da su ovi poremećaji uzrokovani minimalnim oštećenjem moždanog debla, regije mozga koja kontrolira pobu enost živčanog sustava (Bruno, 1989). Silver i Hagin (1990) navode kako se termin minimalne cerebralne disfunkcije odnosi na djecu s odre enim ponašajnim ili problemima u učenju, koji su povezani s poremećajima u funkcioniranju središnjeg živčanog sustava. Ovi poremećaji manifestiraju se različitim kombinacijama nedostataka u percepciji, konceptualizaciji, jeziku, pamćenju, pažnji i motoričkim funkcijama. Unatoč brzom prihvaćanju, termin minimalne cerebralne disfunkcije (MCD) nije riješio problem definiranja poremećaja u učenju. Ovaj termin uključuje heterogenu skupinu simptoma s različitom etiologijom, što zapravo remeti konceptualnu jasnoću, a istovremeno ne ispunjava potrebe edukacijske struke koja se bavi konkretnim problemom poučavanja djece s navedenim poremećajima. Edukacijska perspektiva pokušava riješiti navedene probleme te odgovoriti na potrebu za definicijom koja će zadovoljiti zahtjeve svih onih koji su uključeni u ovu problematiku. To napokon dovodi do definiranja proremećaja u učenju. Hammill i suradnici (1987, prema Silver i Hagin, 1990) definiraju poremećaje u učenju kao "temeljni termin koji se odnosi na heterogenu grupu poremećaja koji se manifestiraju značajnim poteškoćama u usvajanju i upotrebi slušanja, govora, čitanja, pisanja, rezoniranja ili matematičkih sposobnosti. Ovi su poremećaj

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com